

Kubowo_2
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	międzychodzki	
Gmina	Kwilcz	
Miejscowość	Kubowo	KW_KU

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	15.11.2013	Miejsce wykonania	świetlica wiejska w Kubowie
Czas trwania	1 h 16 min	Forma i wielkość	Plik audio 138 MB
Przeprowadzający	P.B.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
KW_KU_002	K	ok. 40 lat	członek Rady Sołeckiej sołectwa Kubowo	

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Stara Dąbrowa, bo dużo dębów tam rosło, a Kubowo pewnie od imienia Kuba.
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	Mamy ulice, nie ma innych nazw. Jak w stronę Wituchowa, to „na Wituchowo”, jak w stronę lasu to „do leśniczówki”.
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Jeziro Burzykowo, wszyscy wiedzą gdzie to jest. Jezioro tam jest i kawał lasu, ten teren cały to „na Burzykowo”.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Nie ma.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Nie ma.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Nie ma.
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	<p>Kiedyś był dąb obok starej cegielni to mówiono, że śmierć schodzi z tego dębu w nocy. W ogóle tutaj dużo straszy. Jak mój dziadek umarł to jeszcze w nocy 3 razy nam drzwi do pokoju otwierał aż tata powiedział, że ma nam dać spokój, bo musimy się wyspać na pogrzeb.</p> <p>Kiedyś ludzie się bali bo mieli coś na sumieniu, źli byli, teraz nie mają czego się bać.</p>
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne	
1.	<p>św. Andrzeja (Andrzejki)/św.</p> <p>Topiliśmy wosk jak byliśmy dziećmi. Teraz Andrzejki to</p>

	Katarzyny (Katarzynki)	zabawy.
2.	św. Marcina/11 listopada	Tutaj tego nie ma.
3.	Adwent	Roraty są w kościele, post.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	Na Mikołajki jest zawsze zabawa dla dzieci organizowana na świetlicy, z konkursami. Jakies drobne nagrody są. Słodycze do butów się dzieciom wkłada, tym młodszym bo starszym to do ręki. U niektórych na okno się buty kładło, na parapet.
5.	Wigilia	<p>Za poprzedniego sołtysa jego dzieci chodziły jako Gwiazdory, bo mieli rodzinę w Niemczech i przysyłali im czekoladę z orzechami, tą z okienkiem. Tutaj ludzi nie było na to stać, a oni dzielili te czekolady po rządki i jak chodzili po domach to każde dziecko dostało. Oni nic nie dostawali, ani pić czy pieniędzy, tylko do dzieci, szczeblinką po tyłku jak niegrzeczne, a potem tą czekoladę. Potem guma do żucia nawet była. Po Wigilii od razu chodzili, koło 19-20, u każdego chwilę. W Starej Dąbrowie Gwiazdory to tylko chodziły po domach i lały, nic nie dawały (śmiech).</p> <p>Choinka musi być, kiedyś mąż miał już dość, że dzieciaki wiecznie przewracały to zrobił hak na suficie i przywiązał. Stołek znowu wywróciły a choinka wisiała. Jaki był kwik (śmiech).</p> <p>Sianko pod obrusem musi być, albo na stole na nim się opłatek kładzie. Jemioła w kącie na szczęście.</p> <p>Post się raczej przestrzega, u mnie zawsze i dzieci też tego ucze.</p> <p>Wolne miejsce dla gościa, karp musi być, bułka z bakaliami w mleku, ryba w galarecie, sos grzybowy.</p> <p>Na pasterkę do Kwilcza jedziemy.</p>
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	Rodzinnie się spędza, odwiedza się, odpoczywa.
7.	Sylwester/Nowy Rok	Kiedyś wystawiało się furtki, wynosiło się na pola, albo jak ktoś miał pecha to utopiło się w stawku. Ale już długo tego nie ma.
8.	Trzech Króli	Dzieci się przebierają i chodzą po wsi i śpiewają kolędy. Zawsze dostaną jakieś pieniądze albo słodycze.

9.	Kolędnicy	Tutaj nigdy nie było typowych kolędników. Dorośli nie kolędowali.
10.	MB Gromnicznej	Święci się gromnice w kościele. Zawsze podczas burzy, nawalnic się zapalało żeby ochronić. Na Boże Ciało idzie się ze świecami w procesji. Teraz mało osób chodzi do kościoła to nie ma komu, a księdza ktoś musi prowadzić, feletrony nieść.
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	Zawsze jest zabawa dla dzieci. Potem dzieci wracają do domu pilnować a przychodzą rodzice się bawić (śmiejch). Zawsze z soleckich pieniędzy takie imprezy są organizowane, przynajmniej można się spotkać bo tak nikt nie ma czasu.
12.	Topienie Marzanny	Teraz nie ma, bo zanieczyszcza środowisko. Wystarczy jeden głupi w urzędzie i koniec tradycji. Jak była dzieckiem to chyba paliliśmy (kukłę).
13.	Środa Popielcowa	Do kościoła się idzie. Jak post to garki starsi ludzie wyparzali.
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	Święcenie palm w kościele. Dzieci zrywają gałązki wierzby, stroi się je kwiatami, wstążką, czasem dzieci dodają kwiatki z krepiny. Cały rok stoi potem w wazonie, później do pieca. Kiedyś jedną bazie się łykało, teraz jak się komu przypomni, niby, że na zdrowie.
16.	Triduum Paschalne	W piątek są Boże Rany. „Na Boże Rany biją barany”. Dzieci się cieszą, jak wstaną wcześniej od rodziców i mogą im wlać.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	Święconka pod krzyżem w Kubowie, niektórzy jadą do Kwilcza do kościoła. Musi być jajko, szynka, chleb, babka, jakiś owoc, pomarańcze najczęściej. I to się je rano na śniadanie, po rezurekcji. Żurek zamiast herbaty/kawy. Kielbasa grzana z chrzanem, zawsze jakieś sałatki się robi, mięso w galarecie, tak żeby dojadać cały dzień. Jest post. Dzieci robią gniazdka w ogrodzie na słodycze od zajączka.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	Lanie wodą.
19.	Zielone Świątki	Jest tradycja żeby brzoźkami stroić okna lub drzwi, każdy tę gałązkę zawsze ma.

20.	Boże Ciało	Jest procesja w Kwilczu i w niej się uczestniczy. Jest zwyczaj, że pleciemy girlandę do kościoła. Girlanda z liści, długa i gruba, bardzo ładnie to wygląda. Starsze osoby plotą wianuszki z ziół, np. z mięty, rumianku i święcą je na zakończenie oktawy Bożego Ciała.
21.	św. Jana	Przed św. Janem chyba nie wolno było wchodzić do wody.
22.	MB Zielnej	Idzie się do kościoła poświęcić bukiety kwiatów i ziół. Powinno się je trzymać do następnego roku, ale ja po jakimś czasie palę, na ogół razem z trawą na jesień.
23.	MB Siewnej	Jest od niedawna w kościele w Kwilczu msza, Agnieszka od nas z Kubowa jedzie z ziarnem.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	Brak informacji.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Kiedys to sąsiedzi na między się spotykali i gadali, na wszystko był czas, mimo, że tyle pracy dookoła. Teraz nikt już tego nie robi. Ławki były i się siedziało.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	Była tradycja żeby pierwszemu dziecku dać imię po mamie/ojcu, teraz bardziej po babci/dziadku. Nie można było wychodzić z dzieckiem z domu zanim nie było ochrzczone.
2.	Ślub i wesele	Jest purtelam, dawniej było dzień przed ślubem, w piątek, teraz tydzień wcześniej się robi i zdarza się, że jest na nim więcej osób niż na weselu, bo przychodzi kto chce. Ja postawiłam bigos, sałatkę, placek, grzaną kiełbasę i picie. Tata kawałek od drzwi ustawił duży kamień i tam bito szkło. Magnetofon do tego i była zabawa.
3.	Śmierć i pogrzeb	Przyjeżdżają z domu pogrzebowego z Kwilcza i zabierają do kostnicy. Dawniej aż do pogrzebu trumna była w domu, przyjeżdżał ksiądz, święcił i szło się aż za wieś, do krzyża, była modlitwa i dalej wozem albo karawanem. Zasłaniało się okna, zwłaszcza jak było lato.

4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Jest Koło Gospodyń Wiejskich od 2006 r. Organizujemy imprezy okolicznościowe i staramy się spotykać w drugi piątek każdego miesiąca.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		Brak informacji.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Brak informacji.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	Jest krzyż w środku wsi i jeden poza. Kapliczek tutaj nie ma żadnych. Krzyże postawiła wieś.
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Są dwie figury w Wituchowie, Matki Boskiej i św. Józefa.
4.	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Raczej się nie pielgrzymuje nigdzie blisko. Do Częstochowy się chodzi.
6.	Lokalne odpusty	W Kwilczu, w Luboszu.
V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie		
1.	Dożynki	Dożynki organizuje gmina, co roku inna wieś jest gospodarzem, choć w zeszłym roku była tylko jedna impreza połączona z Dniami Kwilcza.

		Od zawsze u nas jest impreza dożynkowa, którą mieszkańcy sami sobie organizują.
2.	Dni gminy/wsi	Nie ma. Tylko Dni Kwilcza.
3.	Lokalne festyny	Zabawa na Dzień Dziecka, na Dzień Kobiet.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Brak informacji.